

KNEU, Ukraine research partnership. As an international educational consultant she has developed partnerships with several Canadian, European and Ukrainian, colleges and universities in an effort to develop and study the cross-cultural application of innovative, technology-enriched teaching and learning models for social and personal transformation.

Roland van Oostveen, PhD

Dr. Roland van Oostveen is Associate Professor at the Faculty of Education, UOIT and Director of the EILAB, a digital hub for the study of online learning, educational technology and digital abilities. He has been leading development of the Fully Online Learning Community (FOLC) model for several years through research and the facilitation of online courses at both the undergraduate and graduate levels. As a strong alternative to traditional forms of higher education, Professor van Oostveen leverages the capabilities of today's digital technologies to build and empower communities of collaborative problem solvers. A guiding challenge involves modeling the dynamism and ambiguity of today's «real world» to prepare lifelong learners and socially conscious, critical thinkers. A key area of ongoing investigation relates to the social dynamics of deep and meaningful learning. With a view towards further international adoption of FOLC, Professor van Oostveen actively collaborates with research associates from several international universities.

Publication URL: <http://ibe.kneu.org/uk/blayone-todd-mykhailenko-olena-van-oostveen-roland-post-industrial-learning-digital-technology-culture-and-democratization/>

Тетяна Вікторівна Вонберг,

к.е.н., доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці,
t.vonberg@mail.ru

**ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Tetyana Victorivna Vonberg,

candidate of economic sciences, associate professor,
associate professor of personnel management and labor economics,
t.vonberg@mail.ru

ONLINE LEARNING IN HIGHER EDUCATION: PROBLEMS AND PROSPECTS

Питання якості, очевидно, на сьогоднішній день виходить на перший план і стає пріоритетним для вирішення в процесі кардинальних змін у системі освіти. Без сумніву, якість впливає на конкурентоспроможність майбутнього випускника, на той багаж компетенцій, що останній формує під час навчання та буде мати після закінчення навчального закладу. З розвитком нетрадиційних форм навчання, і перш за все онлайн-навчання, питання якості стали підніматися із новою силою. І це не дивно, адже, запровадження нетрадиційних форм має певні проблеми, котрі ймовірно можуть позначитися саме на якості.

Так, зокрема, навчання в режимі онлайн, що застосовується у освітньому процесі вищого навчального закладу, без сумніву сприяє формуванню у студентів загальнокультурних і професійних компетенцій [1]. Разом із тим, в умовах інформаційного суспільства навчання онлайн, як і традиційне навчання, потребує змін компетенцій сучасного викладача та організації навчального процесу. В цих умовах від працівника вищої школи потрібне не просто володіння новими технологіями (хоча й це дуже важливо, адже відсутність такого володіння є певною перешкодою на шляху якісної освіти), але й здатність змінювати методику викладання.

Тому перед викладачами вищого навчального закладу стоїть задача не тільки впровадження системи онлайн-навчання, а й забезпечення сприятливого впливу нових технологій на освітній процес, тобто необхідність розвитку сильних сторін і мінімізація негативних, про що йдеться далі.

Перш за все зазначимо, що онлайн-навчання потрібно розглядати не як перенесення традиційних форм у віртуальне середовище, а як нову освітню парадигму у стратегії організації електронного навчання, котра, звичайно, має свої суттєві переваги.

Так, зокрема, до них можна віднести економічність і можливість вчитися у будь-якій точці світу. При цьому, не потрібно витратити кошти та час на переїзди до місця навчання, на

проживання і навіть канцелярські товари. Крім того, відсутні витрати, пов'язані з відривом від роботи. Суттєвою перевагою є й вільний графік навчання та чудова можливість поєднати роботу з навчанням, при цьому самостійно регулювати інтенсивність трудової навчальної діяльності. Разом із тим, контакт з викладачем підтримується постійно дистанційно через інтернет. А все необхідне для навчання розміщено на сайті і постійно доступно, а отже, літературу не потрібно шукати.

Сьогодні сучасні інформаційні технології надають не тільки можливість передачі інформації з однієї точки в іншу в вигляді оцифрованих конспектів, але й можливість викладачам, котрі здійснюють дистанційне навчання спілкуватися, отримати зворотний зв'язок.

Поряд із значним позитивом, зазначеним вище, віддаленість студента від викладача, ускладненість у їх спілкуванні інколи заважає якісному викладу навчального матеріалу і розумінню багатьох питань, що негативно впливає на процес навчання і, як наслідок, на якість освіти [2].

У той же час можна виділити і кілька негативних сторін, з якими можна зіштовхнутися в процесі впровадження цієї форми навчання в освітній процес.

Перш за все, потрібно врахувати, що людський фактор відіграє важливу роль у процесі навчання, тому що викладач, при безпосередньому контакті з студентом, може передавати і прищеплювати певний ряд навичок, а при дистанційній освіті він повністю або частково зникає.

По-друге, існують спеціальності, за якими навчатися дистанційно просто неможливо, оскільки деякі дисципліни припускають наявність складних лабораторних практикумів, які проводяться під контролем викладача.

По-третє, відзначимо, що існуючі до цього методи навчання погано поєднуються з новими технологіями, а більшість методичних і навчальних матеріалів не підходять для дистанційного навчання.

Ще одна велика проблема полягає в тому, що у більшості викладачів вищого навчального закладу, особливо це стосується викладачів старшого віку, на жаль, мають мінімальні навички роботи з інформаційними технологіями. У зв'язку з цим, виникають труднощі з підготовкою навчального матеріалу, придатного для використання в дистанційній освіті. Додамо ще й те, що інколи професорсько-викладацький склад неохоче відноситься до запровадження нового, в тому числі до впровадження сучасних технологій. Разом із тим, вищий навчальний заклад, впроваджуючи онлайн-навчання, несе суттєві фінансові витрати, наприклад, на навчання викладачів сучасним інформаційним технологіям, на придбання необхідного технічного оснащення.

Крім того, нетрадиційні форми навчання передбачають наповнення бази даних електронними підручниками та навчально-методичними матеріалами.

Проте, найактуальнішими проблемами, що виникають при впровадженні онлайн-навчання у вищому навчальному закладі є:

- контроль за наявністю знань у студентів;
- проблема оцінки якості наданих освітніх послуг;
- проблематичність об'єктивної оцінки знань студента [3].

Не зважаючи на наявні заявлені проблеми, сьогодні онлайн-навчання користується популярністю і є найдемократичнішою формою навчання, що дозволяє отримати освіту широким верствам суспільства.

Список використаних джерел

1. *Фомина А.С.* Онлайн-обучение в высшем учебном заведении: методики, контент, технологии [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rea.ru/ru/publications/AttachmentsLibrary/fomina.pdf>.
2. *Сычев А. В.* Электронное дистанционное обучение — проблемы и перспективы // Проблемы современного образования в техническом вузе: материалы IV Респ. науч.-метод. конф. — Гомель: ГГТУ им. П. О. Сухого, 2015. — С. 25–30.
3. *Веремчук А.* Проблемы і перспективи дистанційного навчання у ВНЗ, [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://library.udpu.org.ua/library/files/probl_sych_vchutela/2013/visnuk_48.pdf

Ключові слова: вищий навчальний заклад, дистанційне навчання, навчання, нетрадиційні форми навчання, онлайн-навчання.

Keywords: institution of higher education, distance learning, training, innovative learning, online learning.

Интернет-адреса публікації: <http://ibe.kneu.org/uk/vonberg-t-v-onlajn-navchannya-u-vyshhomu-navchalnomu-zakladi-problemy-ta-perspektyvy/>